

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Ecclesia Cathedrali Cæsaravgvstæ. Ioannis Baptistæ
Tvrricelli Responsum**

Torricelli, Giovanni Battista

Romae, 1656

Num. 12. Zuritae auctoritati circa expiationem Mezquitæ maioris
Caesaraugustæ, & restitutionem sedis in eu[n]dem locu[m] additur
testimoniu[m] Carilli in hist. S. Valerij, & in annal. li. 4. Et ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-13380

gionis Christianæ ex quo fidei hostes Hispaniarum potie-
bantur, eum fuisse statum memoriae prodidit, ut, & si op-
pressos seruitute atque afflictos piorum cætus tenerent, in
his tamen Ciiuitatibus quibus Episcoporum sedes stabilitæ
fuerant, & Archiepiscopi, & Episcopi præsiderent, & termi-
natas Diœceses ab Vuamba Gothorum Rege definitas ob-
seruarent.

Postremò quæ in confirmationem secundi adminiculi de
Maurorum, & Christianorum consuetudine in primoribus
Ecclesijs profanandis, & restituendis adduximus, ex obie-
ctis in decisione sub num. 101. & seqq. & num. 113. nequa-
quam destruuntur.

Quod enim dicitur non constare hanc consuetudinem in Ec-
clesia S. Saluatoris fuisse seruatam, tollitur allegato te-
stimonio, Zuritæ de Mezquitæ maioris expiatione, & resti-
tutione sedis in eundem locum in quo antea fuerat; Resti-
tutio enim supponit priuationem, & rursus priuatio habi-
tum Buratt. decis. 160. num. 5. cum alleg. per Rot. in Meliten.
Parochialis 21. Junij 1650. §. 1. coram Illustriß. Bichio, & in
Cracouien dismembrationis Decimarum 3. Junij eiusdem anni,
coram Illustriß. Veroſpio.

N. 12. Accedit testis Martin. Carillus in histor S. Valer. fol. 140. ex-
priesè afferens, S. Valerij tempore Cæsaraugustam plures
Ecclesijs habuisse; Cathedralem verò fuisse ubi hodie con-
spicitur, deinde Maurorū tempore profanatam, & in Mez-
quitæ vsum conuersam, tandem Vrbe à Barbaris vindicata,
pristinam sedis dignitatem recepisse. Quod idem annal.
lib. 4. anno 1118. fol. 268. post narratam Cæsaraugustæ
deditiōnem confirmat his verbis. *Nominauerat Rex Al-
phonsus Episcopus Petrum Libranam, qui maiorem Maurorum
Mezquitam consecravit titulo S. Saluatoris, quo ante nuncupa-
batur. Ex quibus constat d. Ecclesiam, & Cathedralem an-
te Maurorum Imperium fuisse, & hoc ipso titulo S. Salua-
toris denominatam.*

Neque Carillus in secunda impressione histor. S. Valerij in-
3. ad-

3. aduentitia suam sententiam retractauit, ut habet *decis.*
 sub num. 112. & seqq. Namque iterum scribere iussus, licet
 rem aliquo temperamento, ac moderatione repetat, veri-
 tatem tamen ratione qualibet antiquiorem habuit, quam
 obiectioni quartæ respondens his verbis nobis proposuit:
*Quod dixi SS. Vincentij, & Valerij tempore Ecclesiam Cathe-
 dralem, ubi nunc est exiisse: id fuis probare possem, & obie-
 ctiōibus respondere, quibus Cathedralis Ecclesia ius impugna-
 tur. In presentia ommitto, ut disputationibus abstineam quam-
 uis contentiones huiusmodi sancta sint, & ad fidelium pietatem
 excitandam &c.*

Mox de Hispalensi Ecclesia subiungit *Vidimus eā primam Fer-
 dinandi Serenissimi Regis curam post Mauros Hispali exactos
 circa res Ecclesiae fuisse, & Mezquitam maiorem Mahometica
 superstitione expiatam Deo consacrassē antiquo Ecclesie Ca-
 thedralis titulo &c. Quod idem nos Cesar Augustae, ut nostri hi-
 storici prodiderunt, contigisse contendimus.*

Quæ verba manifestum faciunt, auctor ne post Superiorum
 præceptum quæ in historia S. Valerij scripsérat, reuocauerit,
 an confirmauerit, & de Ecclesia S. Salvatoris, quæ sentiret,
 apertè protulerit.

Quod autem asseruit Aynsa Episcopales sedes nunquam an-
 tiquis Ecclesijs restitutas, sed potius in Mezquitis Mauro-
 rum collocatas fuisse, Cordubensis Ecclesiae exemplo id
 confirmans, ut notat *decisio sub num. 113.* neutiquam offi-
 cit veritati, tum grauissimi auctoris Hieronymi Blancæ te-
 stimonio subnixa, qui in *comment.rerum Arag.d.fol. 130.*
 priscum hunc morem semper fuisse tradidit: tum adductis
 Ecclesiae Vrgellensis, Hispalensis, Toletanæ, & Panhormi-
 tanæ exemplis, quibus Ecclesiae Oscetanæ historia non dis-
 sidet, quam antiquitus Cathedram, Maurorum tempore
 in Mezquitam conuetsam, dénum à Petro Rege in Cathe-
 dralem, ac pristinum statum restitutam fatetur idem *Aynsa*
rerum memorab. Oscæ lib. 4. cap. 1. fol. 505. vbi vel se corrigit,
 vel ipse sibi contradicit: Et conueniunt quæ de Ecclesia

Valentina scripsit Bernard. Gomez. in histor. Iacobi Regis lib. 12
in princ. vbi hanc Maurorum, & Christianorum consuetu-
dinem euerendi, & restituendi Cathedrales in Ecclesia.
Valentina ad oculum expressit his verbis, Iamque Rege, &
aliis maximas Christo gratias ob expiatam in ea Vrbe impieta-
tem Mahumetanam, & veram Christi Religionem inductam
reddentibus, ipsam ete in honorem, & nomen Beatissima Vir-
ginis, & Matris consacrata fuit post tot illius mutatas olim
appellationes, quarum prima Romanorū tempore ut ex lapidibus
incisis, aliisque vestigiis, & monumentis litterarū Colligere est
Diana fuit. Deinde occupantibus Hispaniam Gothis, &
Religionem Christi suscipientibus, Scruatoris ve creditur: Post Sa-
racenis Regnum cū reliqua Hispania inuidentibus Mahumeti:
Rursus Ruizio Diazio cognomento Cidi, strenuo Castelle Re-
gulo, qui eandem Vrbē ex Saracenorū manibus eripuit, ac Chri-
stianis restituit, Diui Petri: sed breui recuperantibus postea
Vrbem Saracenis iterum contaminata Mahumetto cessit, quo
ad Iacobus denuo expiatam illam Sac. Virgini in perpetuum
dicauit.

Hinc quatenus in Ecclesia Corduben. contrarium contigerit,
vnicum exemplum neque dictæ consuetudinis veritatem
destruit, neque eiusdem in Ecclesia Cæsaraugustana obser-
uantiam excludit; prout vnius Aynsæ auctoritas in re, quæ
communi scriptorum traditioni aduersatur, non meretur
attendi; Maximè cum de Ecclesia Cæsaraugustana idem,
quod Catillus, & Zurita vel ipse senserit quorum sententiā
non retulit simpliciter sed manifestè approbavit; dum
enarrato Cæsaraugustanæ Ecclesiæ statu, quem, & Mauro-
rum, & posterioribus, ac superioribus temporibus eam sor-
titam Catill. & Zurita Scriptere, idem Ecclesiæ Oscetanæ
evenisse subiungit, quæ verba eandem omnino in diuerso
casu censuram indicant ad texti in l. cum hi §. sed, & si pluri-
bus ff. de transact. Bald. conf. 94. num. 2. vol. 3. & Rotarec. par. 4.
tom. 3. decis. 572. num. 3.

N.º 13. Postremò quæ circa Ecclesiæ structuram Mezquitæ potius,
quam